

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **P. S.,** zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy,** se sídlem nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2014, č. j. 50/2014-160-SPR/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 8. 2016, č. j. 2 A 25/2014 – 35,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 8. 2016, č. j. 2 A 25/2014 – 35, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 24. 4. 2014, č. j. 50/2014-160-SPR/3, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši **20 342 Kč** k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti

rozhodnutí žalovaného specifikovanému tamtéž. Žalovaný jím zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 10. 10. 2013, č. j. MHMP 1198579/2013/Sta, jímž byl stěžovatel uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění v době rozhodné. Měl se jej dopustit tím, že dne 11. 5. 2013 ve 2:12 hod. v ulici Jižní spojka, Praha 4, kde je obecnou úpravou stanovena jako maximální povolená rychlost 80 km/hod, řídil motorové vozidlo rychlostí 120 km/hod. Byla mu uložena pokuta ve výši 7 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 8 měsíců.

[2] Stěžovatel zpochybňuje, zda byla měřena rychlost jeho vozidla, a to zejména s ohledem na nečitelnost fotografie v záznamu přestupku. Dále rozporuje platnost měření, jelikož má za to, že nebylo provedeno pod správným úhlem.

[3] Městský soud nepřisvědčil námitce, že žalovaný neprovedl všechny důkazy potřebné ke zjištění stavu věci. Nevycházel pouze ze sporované fotografie, jak stěžovatel namítá, ale také z obsahu úředního záznamu, oznámení přestupku a ověřovacího listu, který si opatřil za účelem potvrzení správnosti výsledků měřicího přístroje. Přihlédl i k obsahu správního spisu.

[4] Ve stěžejní části odůvodnění uvedl, že stěžovatel své námitky uplatnil až v žalobě, čímž se připravil o jejich posouzení v obou instancích správního řízení. Zdůraznil, že uplatnění principu plné jurisdikce nevede k tomu, že by správní soud nahrazoval činnost správních orgánů. Není třetí instancí ve správním řízení. Z těchto důvodů neprovedl důkaz odborným posudkem, který stěžovatel v žalobě navrhl. Vycházel ze zjištěného skutkového a právního stavu, o kterém v přestupkovém řízení nevznikly žádné důvodné pochybnosti a který uplatněné námitky nemohly relevantně zpochybnit.

[5] K námitkám se přesto věcně vyjádřil.

[6] K možnosti záměny měřených vozidel předně uvedl, že fotografie z měření je čitelná a registrační značku měřeného vozidla z ní lze jednoznačně seznat. Žalovanému přisvědčil i v tom, že výstup z měřicího zařízení je jednotný dokument, který nelze nijak pozměnit. Dále zmínil, že na fotografii jsou GPS souřadnice místa měření (spáchání přestupku), které odpovídají oznámení přestupku. Případné drobné odchylky nejsou s to napadené rozhodnutí zvrátit. Záměnu vozidel vyloučil i proto, že stěžovatel byl bezprostředně po ukončení měření zastaven a ztotožněn.

[7] O přesnosti (platnosti) měření neměl důvod pochybovat. Žalovaný vyšel z předložené fotodokumentace, ke které uvedl, že vlastnosti tohoto výstupu z měření jsou mu z úřední činnosti známy a považoval je za dostatečné. Důkazy výslechy zasahujících policistů a výrobce měřicího zařízení proto logicky vyhodnotil jako nadbytečné.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Stěžovatel předně namítal, že veškeré žalobní námitky vznesl již ve správním řízení, případně vycházel z tvrzení v něm uplatněných. Také důkaz odborným posudkem navrhl k podpoření argumentace, která nebyla nová, pouze ji v žalobě „vystupňoval“.

[9] Dále tvrdil, že městský soud dostatečně nereagoval na to, že se žalovaný řádně nevypořádal s jeho odvolacími námitkami. Z tohoto důvodu považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný.

[10] Ke konkrétním sporným otázkám zopakoval, že fotografie z měření, která je ve správním spise, skutečně není čitelná a nelze z ní poznat registrační značku měřeného vozidla (kopii fotografie vložil do textu kasační stížnosti). Pokud měl městský soud k dispozici fotografii jinou, měl jí provést dokazování.
[11] Pochybnost o tom, jaké vozidlo bylo měřeno, nelze dle jeho názoru rozptýlit tím, že bylo zastaveno právě jeho vozidlo. Pokud totiž policisté nevěděli, rychlost jakého vozidla měřili, nemohli ani vědět, zda zastavili správné. V řízení nebylo prokázáno, že by měřené vozidlo neztratili z dohledu.

[12] Námitku nesprávnosti GPS souřadnic na fotografii z měření nemohl městský soud vypořádat pouhým konstatováním opaku, neboť stěžovatel navrhl na podporu svého tvrzení důkaz odborným posudkem. Tento důkaz nebyl proveden.

[13] Odborným posudkem také dokládal, že měření proběhlo v rozporu s návodem k obsluze, jelikož nebyl zachován úhel odklonu radarového svazku od osy měřeného vozidla. Jeho námitky ve správním řízení byly konkrétní a nemohly tedy být vypořádány větou, že „*dle paní S.* [oprávněná úřední osoba ve správním řízení prvního stupně, pozn. NSS] *je měření v pořádku.*“ K odkazu na znalost správního orgánu z úřední činnosti se nemohl relevantně vyjádřit, neboť mu není známo, o jakou úřední činnost se jedná.

[14] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Přezkumem rozsudku v tomto rozsahu dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[17] Předně se zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS), kterou stěžovatel odůvodňoval nedostatečným vypořádáním žalobního bodu, dle kterého žalovaný řádně nereagoval na veškeré odvolací námitky. Této výtce nepřisvědčil, jelikož městský soud z odůvodnění napadeného rozhodnutí vycházel, jeho jednotlivými částmi se zabýval a ztotožnil se s ním. Za těchto okolností je zřejmé, že je považoval za dostačující.

[18] Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k námitkám nedostatečně zjištěného skutkového stavu, respektive tvrzením, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Vzhledem k celkovému vyznění kasační stížnosti lze uvažovat i o kasačním důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně o nepřezkoumatelnosti pro jinou vadu řízení před městským soudem, spočívající v nezrušení napadeného rozhodnutí přesto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
[19] Stěžovatel má především pravdu v tom, že mu městský soud neopodstatněně kladl k tíži, že své námitky neuplatnil ve správním řízení. Ze správního spisu je jednoznačně zřejmé, že již ve vyjádření ze dne 7. 10. 2013 zpochybňoval jak správnost měření, tak to, že bylo měřeno právě jeho vozidlo. Podobně tomu bylo v odvolání. Veškeré úvahy městského soudu, které vycházely z tohoto nesprávného východiska (účelovost stěžovatelova postupu, nemožnost nahrazovat činnost správních orgánů, nezpůsobilost žalobních námitek ke zpochybnění závěrů žalovaného), proto nebyly případné.

[20] Za situace, kdy by městský soud v této fázi posouzení věci ustal, by bylo nutné jeho rozsudek bez dalšího zrušit. V projednávané věci však bez ohledu na výše uvedený (nesprávný) závěr přistoupil k věcnému posouzení stěžovatelových námitek. Nejvyšší správní soud proto posuzoval, zda jeho odůvodnění přesto neobstojí.

[21] Přisvědčil jeho závěru, že fotografie z měření, která je součástí záznamu přestupku ve správním spise, je ostrá a registrační číslo vozidla na ní lze bez problému přečíst. Stěžovatel svůj opačný názor zřejmě dovozoval z kopie této fotografie, kterou si ze správního spisu obstaral a kterou vložil do textu kasační stížnosti. Kvalita kopie však není pro posouzení věci podstatná, rozhodná je fotografie ve správním spise, ze které správní orgány vycházely. Pro úplnost lze dodat, že stěžovatel měl možnost se s obsahem správního spisu seznámit. Námitka proto nebyla důvodná.

[22] S ohledem na výše uvedené se nebylo třeba zabývat navazující argumentací, kterou stěžovatel dokresloval svůj závěr, že nebyla měřena rychlost jeho vozidla. Za situace, kdy je z fotografie ve správním spisu jednoznačně seznatelné, že je na ní právě stěžovatelovo vozidlo, je irelevantní námitka, že s ohledem na nečitelnost fotografie nemohli policisté vědět, zda zastavili vozidlo správné.

[23] Důvodné naopak byly stěžovatelovy námitky související s výsledky měření rychlosti.

[24] Nejvyšší správní soud na tomto místě opakovaně zdůrazňuje, že stěžovatel vznesl své námitky proti platnosti měření již ve správním řízení. Ve vyjádření ze dne 7. 10. 2013, které předcházelo vydání prvostupňového rozhodnutí, uvedl, že: „*úhel postavení radarové hlavy vůči vozidlu mírně převyšuje hodnotu 34°, kdy maximální přípustná hodnota u silničního rychloměru Ramer 10C v tomto režimu měření (statické) je 22° (viz návod k obsluze)*“. Svoji argumentaci rozhojnil v odvolání, kde zejména uvedl, že měření je

z tohoto důvodu nepřezkoumatelné, a namítal, že prvostupňové rozhodnutí se s námitkou dostatečně nevyrovnalo. Navrhoval také důkaz výslechy zasahujících policistů a výrobce měřicího zařízení.

[25] Magistrát k tomu ve svém rozhodnutí pouze zmínil, že fotografii, která zachycuje přestupek obviněného, hodnotí jako dostatečnou. Žalovaný ke sporovanému úhlu měření uvedl, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by úhel měření byl nesprávný, a že osoby používající měřicí zařízení musí být řádně proškoleny. V těchto souvislostech také poznamenal, že výstupy z měřicích zařízení jsou mu známy z úřední činnosti a že nemá důvod zpochybňovat vypovídací hodnotu fotografie v projednávané věci. Vycházel pouze z obecných podkladů a ani on dokazování nedoplnil.

[26] Předně je třeba zdůraznit, že správní orgány byly v projednávané věci i bez návrhu povinny zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící jak ve prospěch, tak neprospěch stěžovatele (§ 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů).

[27] V obecné rovině lze přisvědčit městskému soudu, že pro závěr o spáchání přestupku mohou dostačovat podklady v podobě úředního záznamu se záznamem o přestupku doprovázeného fotografií z měření, případně ověřovacím listem měřicího zařízení (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 As 118/2013 – 61). Stejně tak je možné předpokládat, že měření bylo správné, pokud je prováděly proškolené osoby.

[28] Stěžovatel však vnesl do věci relevantní pochybnost o tom, zda se skutkový stav skutečně odehrál tak, jak se z výše uvedených podkladů jevilo – zcela konkrétně rozporoval průkaznost provedeného měření z důvodu nesprávného úhlu. Správní orgány proto měly povinnost shromáždit důkazy, kterými by pochybnosti, jež na základě podání stěžovatele vyšly najevo, rozptýlily a okolnosti spáchání přestupku postavily najisto (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS). V projednávané věci to znamenalo obstarat důkazní prostředky, na základě kterých by správnost měření prošetřily, a to např. návod k obsluze měřicího zařízení, ve kterém by bylo možné ověřit, zda je vůbec stěžovatelovo tvrzení s to zpochybnit průkaznost měření, případně i výslech výrobce měřicího zařízení, dále výslech zasahujících policistů, kteří by mohli vypovídat o okolnostech měření a způsobu jeho provádění, nebo i znalecký posudek, jehož závěr by osvětlil, zda bylo měřeno v souladu s návodem.

[29] Vyloučit nelze ani postup, kdy by bez doplňování dokazování vysvětlily, proč stěžovatelovy námitky nemohly být relevantní. Za této situace by však v odůvodnění svého rozhodnutí musely takový závěr dostatečně odůvodnit, což se nestalo. Magistrát pouze uvedl, že fotografie byly dostatečné, aniž by vysvětlil proč; takové odůvodnění je nepřezkoumatelné, neboť nijak nevysvětluje, proč byly stěžovatelovy námitky liché, mylné, nebo vyvrácené (srovnej rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 10. 1994, č. j. 6 A 63/93 – 22). Ani odůvodnění žalovaného nebylo dostačující. Zmínka, že o nesprávnosti měření podklady ve správním spise nevypovídají, je za okolností projednávané věci protismyslná, protože šlo právě o to, aby žalovaný takové podklady obstaral. Z podobných důvodů bylo nepřiléhavé tvrzení, že měření nemůže být nesprávné, když je prováděly proškolené osoby – právě to stěžovatel zpochybňoval

a možnost chyby v měření bez dalšího vyloučit nelze. Dostatečný nemohl být ani odkaz na poznatky správních orgánů z úřední činnosti, neboť i tento byl zcela obecný a důsledkem toho nezpůsobilý vyvrátit stěžovatelovy konkrétní námitky.

[30] Lze proto shrnout, že správní orgány ve věci nezjistily všechny rozhodné skutečnosti a najisto nepostavily okolnosti spáchání přestupku, k čemuž měl městský soud přihlédnout a napadené rozhodnutí zrušit. S ohledem na kasační námitky je vhodné poznamenat, že za tímto účelem nebylo nutné, aby prováděl dokazování odborným posudkem přiloženým k žalobě, jelikož deficity skutkového stavu zjištěného ve správním řízení byly natolik zásadní, že je v řízení před městským soudem nebylo možné zhojit. Z podobných důvodů nebylo třeba, aby se zabýval souvisejícími tvrzeními o nepřesnosti GPS souřadnic místa měření; stěžovatel je v žalobě uváděl proto, aby ilustroval, proč nebylo možné ověřit správnost měření, nikoli proto, že by rozporoval místo spáchání přestupku.

[31] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že žalovaný bude v dalším řízení povinen zabývat se otázkou, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek ve smyslu § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění v době rozhodné, jelikož se jedná o skutečnost, ke které správní orgány i správní soudy přihlíží z úřední povinnosti (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 – 39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS).

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Vzhledem k tomu, že již v řízení před městským soudem byly důvody ke zrušení rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud postupoval podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a zrušil rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalovaného.

[33] Žalovanému vrátil věc k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem, který vyslovil Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku [§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[34] Podle § 110 odst. 3, věty druhé, s. ř. s. rozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení, o postoupení věci nebo způsobem podle odstavce 2, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.

[35] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel měl v řízení úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, a proto je povinen zaplatit stěžovateli náhradu nákladů řízení.

[36] V řízení o žalobě stěžovateli vznikly náklady v podobě zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladů na zastoupení advokátem, sestávající z odměny za zastoupení za dva úkony právní služby, spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a písemném návrhu ve věci samé – podání žaloby, ve výši 6 200 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Zástupce stěžovatele doložil osvědčení o registraci k dani z přidané

hodnoty. Náklady na zastoupení advokátem se proto zvyšují o částku odpovídající této dani, tj. o 1 428 Kč.

[37] V řízení o kasační stížnosti stěžovateli vznikly náklady v podobě zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč a nákladů na zastoupení advokátem, sestávající z odměny za zastoupení za jeden úkon právní služby, spočívající v písemném návrhu ve věci samé – podání kasační stížnosti, ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4, § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů], a z náhrady hotových výdajů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Náklady na zastoupení advokátem se zvyšují o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, tj. o 714 Kč.

[38] Náhradu nákladů obou řízení v celkové výši 20 342 Kč (3 000 Kč + 6 200 Kč + 600 Kč + 1 428 Kč + 5 000 Kč + 3 100 Kč + 300 Kč + 714 Kč) je žalovaný povinen uhradit stěžovateli k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu